

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. maj 2023

././ Til udvalgets orientering fremsendes hermed Bekæmpelsesmiddelstatistik 2021 og et fagligt notat med hovedkonklusioner udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har netop offentliggjort den årlige bekæmpelsesmiddelstatistik, som er for 2021. Bekæmpelsesmiddelstatistikken offentliggøres hvert år med tal for salg af bekæmpelsesmidler, både sprøjtemidler og biocider, og forbrug af sprøjtemidler i Danmark. Bekæmpelsesmiddelstatistikken for 2021 indeholder måltal for pesticidbelastningen fra den tidligere pesticidstrategi 2017-2021. Som noget nyt er tilføjet de ønsker til punkter, der fremgår af aftalen om Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026. Bekæmpelsesmiddelstatistikken for 2021 er nu udarbejdet af MST og har følgende opmærksomhedspunkter:

- Målsætningen for pesticidbelastningen på salgstal er opfyldt i 2021, men højere end året før:* Pesticidstrategi 2017-2021 indeholder målsætningen om at nå en pesticidbelastningsindikator (PBI) på højst 1,96 (40 % reduktion ift. niveauet beregnet i 2011) baseret på salgstal. PBI er et mål for miljø- og sundhedsbelastningen fra sprøjtemidler. For 2021 er PBI på 1,76 og målsætningen er altså opfyldt i 2021. En PBI på 1,76 svarer til et fald på 46 % i forhold til det beregnede niveau i 2011. I 2021 ses dog en lille stigning ift. niveauet i 2020, hvor PBI var på 1,66. Overordnet har PBI ligget på et stabilt niveau i de seneste fem år. Med den ny sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 er der fastsat en ny målsætning for PBI på 1,43 i 2025 baseret på salgstal. Den ny målsætning skal bl.a. nås ved omlægning af pesticidafgiften, som trådte i kraft den 1. april 2023, der gør det mere attraktivt at bruge midler med lav belastning af miljø og sundhed.
- Pesticidbelastningen baseret på forbrugstal er fortsat lav:* For dyrkningssæson 2020/21 ligger PBI baseret på forbrugstal på 1,52, hvilket er 48 % lavere end niveauet beregnet i 2010/11. Det er dog en stigning ift. den foregående dyrkningssæson, hvor det laveste niveau hidtil er målt med en PBI på 1,39. Stigningen i PBI for både forbrugs- og salgsdata sammenholdt med data fra året før skyldes en stigning i pesticidbelastningen opgjort per hektar i vintersæd og raps, mens arealerne med de to afgrøder ikke har ændret sig markant i perioden. PBI baseret på forbrugstal for de seneste fire dyrkningssæsoner ligger overordnet på et stabilt niveau, der er lavere end i de syv forudgående år, hvor PBI er beregnet. I forbindelse med introduktion af den differentierede pesticidafgift i 2013 sås en hamstring af sprøjtemidler. Belastningen fra forbruget af sprøjtemidler er overordnet faldet, efterhånden som lagrene af de hamstrede sprøjtemidler med høj belastning er reduceret. Substitutionen fra mere belastende til mindre belastende midler ser derfor ud til at være slået igennem på forbruget.
- Der sælges fortsat mere glyphosat, end der indberettes forbrug:* Miljøstyrelsen vurderer, at differencen skyldes, at størstedelen af glyphosatforbruget sker mellem to afgrøder. Når en sprøjtning anføres i sprøjtejournalen, knyttes den almindeligvis til en afgrøde, og derfor kan landmanden glemme at anføre sprøjtninger mellem to afgrøder. Miljøstyrelsen rejste

problemstillingen for SEGES i efteråret 2020, som derefter påbegyndte en informationsindsats. Miljøstyrelsen vurderer, at der fortsat er behov for dialog samt en fortsat informationsindsats for at sætte fokus på problematikken.

Følgende punkter er nye efter ønske fra aftalekredsen bag Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026:

4. *Forbruget af de mest problematiske stoffer og mulige alternativer følges:* De fem mest solgte aktivstoffer, der er på listen over kandidater til substitution i 2021, er: aclonifen, tebuconazol, propyzamid, diflufenican og difenoconazol. Institut for Agroøkologi, AGRO, vurderer, at der er alternativer for nogle af de anvendelser, som sprøjtemidler med aktivstofferne er godkendt til i dag. Alternativvurderingen sker ved godkendelse/fornyelse af det enkelte sprøjtemiddel ift. de enkelte anvendelser. Der vil derfor ved kommende fornyelse af de enkelte sprøjtemidler blive taget stilling til, om der er alternativer, der kan erstatte sprøjtemidlet. Der kan være forskellige årsager til, at sprøjtemidler med kandidater til substitution kan være godkendt, selvom der er godkendte alternativer fx hensynet til resistensforebyggelse.
5. *Pesticidbelastningen er størst på foderafgrøder sammenlignet med konsumafgrøder:* Det skyldes, at der dyrkes foderafgrøder på langt det største areal i omdrift. Hvis anvendelsen opgøres på arealet, så er pesticidbelastningen per hektar og aktivstofsaltet i kg per hektar dog markant højere for konsumafgrøder.
6. *Udviklingen i det økologiske areal bidrager minimalt til reduktion i pesticidbelastningen:* Det skyldes, at det antal hektar, det økologiske areal ændres med per år, kun udgør en mindre del i forhold til det samlede konventionelle areal.
7. *Salget af sprøjtemidler til brug i private haver er i 2021 faldet markant i forhold til 2020:* Den samlede udvikling i salget til private er i 2021 faldet markant i forhold til 2020, hvilket skyldes, at salget af pelargonsyre i 2021 er faldet til et lavere niveau. Generelt ligger de solgte mængder af aktivstoffer stadig højere end tidligere, da der nu sælges ukrudtsmidler med de mere letnedbrydelige aktivstoffer frem for midler med glyphosat. Disse midler skal anvendes i større mængder for at give samme effekt som glyphosat.

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen